

Oude Kerk, 31 maart 2024

Eerste Paasdag

ds. Johan Meijer

gelezen: Jesaja 25: 6-9 en Johannes 20: 1-18

titel: noem mij bij mijn naam

Overdenking

*Gemeente van de Opgestane Heer Jezus Christus,
lieve mensen van God*

Christus als hovenier

'en zij dacht dat het de hovenier was' (Joh 20:15)

*Eén Rembrandt kende als kind ik goed:
de Christus met de grote hoed
wandeland in de ochtendstond.
En, naar erbij geschreven stond:
Hij was een hovenier.*

*En nóg laat ik mijn tranen gaan
als in de gaarde ik Hem zie staan,
en – wat terzijde – in stille schrik
die éne, zij die dacht als ik:
Het was de hovenier.*

*O kinderdroom van groen en goud -
géén die ontnam wat ik behoud.
De laatste hoven naderen schier
en ijler wordt de ochtend hier.*

Hij is de hovenier.

Als Ida Gerhardt een gedicht schrijft bij de ets 'de Hovenier' van Rembrandt, doet zij precies wat volgens mij de bedoeling is van Pasen: het verhaal van de opstanding wordt óns verhaal. Maria van Magdala, zij is 'die éne, zij die dacht als ik.' Want in haar angsten, haar tranen, haar verlangen, haar verwondering en haar vreugdekreet van herkenning van haar Levende Heer en Herder, ligt de verbinding met alles wat wij zijn!

Wie was zij, die éne, zij die dacht als ik? Wie was Maria uit Magdala? Zij was een vrouw die heel ziek was geweest, ziek in haar hoofd. Zeven boze geesten spookten daar rond, die allemaal door elkaar heen schreeuwden. Daardoor kon zij zichzelf niet meer horen. 'Maria is niet goed bij haar hoofd,' zeiden de mensen uit Magdala.

Op een zekere dag in haar leven kwam Jezus langs en Hij zag haar. En dat het spookte in haar hoofd zag hij ook. 'Maria,' riep hij. Zij zag alleen zijn lippen bewegen, maar ze hoorde hem niet, door al dat geschreeuw van binnen.

Hoe Jezus haar genezen heeft, weten wij niet, maar Hij heeft die boze geesten verjaagd, dat staat vast. Eerst de eerste, toen de tweede, daarna de derde - iedere keer werd Maria weer een beetje meer Maria en toen de zevende was verdwenen kon ze eindelijk helemaal zichzelf zijn. 'Maria' riep Jezus haar bij haar naam. Zoals God riep 'er zij licht', zoals in zeven dagen de aarde tot volwaardig leven werd gewekt, zo werd Maria tevoorschijn geroepen, als mens in het licht.

Maria, de naam die ze bij haar geboorte had gekregen van haar vader en haar moeder, toen alles nog goed was.

Jezus verlangde er naar dat Maria opnieuw gelukkig zou leven, zonder die zware last in haar hoofd en in haar hart en hij noemde daarvoor haar naam en het was alsof ze opnieuw het levenslicht zag, opnieuw werd geboren. 'Raboenni' riep ze. Meester! Meester over de boze geesten en herder van mijn leven. Ze ging hem volgen. Nadat de geesten haar altijd gezegd hadden wat ze moest en niet mocht, ging ze voortaan luisteren naar Jezus die haar zei wie ze mocht zijn en hoe het leven goed kan zijn. Nadat zij gevangen was geweest door de boze geesten, was zij nu vrij door de Goede Geest van Jezus. En ze reisde mee met Hem, heel de weg die Jezus ging, ze verliet hem niet meer, ook niet toen het gevaarlijk werd, toen het was alsof alle boze geesten die Jezus bij haar en anderen had uitgedreven, nu samen één groot leger vormden om hém uit te drijven: Kruisigt hem!

Hij was gekruisigd en Maria stond er bij. Duisternis bedekte de aarde, duisternis bedekte haar ziel. Nu komen de boze geesten terug, bedacht ze angstig. Zie je wel, die boze duivels zijn toch sterker in deze wereld. De hel van vroeger zal weer losbarsten in mijn hoofd.

Toch blijft Maria dichtbij Jezus. Als het graf gesloten wordt met een steen ervoor, is ze er nog bij. En na de rustdag, komt ze opnieuw. Maria gaat naar het graf, zoals veel vrouwen en mannen naar het graf van een geliefde gaan. Ze weten wel dat die beminde er niet meer is, maar de begraafplaats kan een tuin zijn van gedenken, waar je zult blijven komen om de namen te lezen en niet te vergeten wie je zijn voorgegaan. Vele vrouwen en mannen gaan deze dagen als Maria even naar de tuin waar hun man, vrouw, vader, moeder, kind is begraven of waar de urn een plek kreeg of de as is uitgestrooid, gewoon omdat je dat even nodig hebt.

En zo is Maria hier bij het rotsgraf waar Jezus in ligt, terwijl het nog donker is zelfs. Ja, duisternis bedekte de aarde, duisternis bedekte haar ziel, duisternis is over de tuin.

Maar dan, dan gebeurt er van alles. De steen is weg. Snel Petrus waarschuwen... paniek...: de Heer is gestolen, Petrus en Johannes rennen naar het graf, inderdaad het graf is leeg, ze zien het, en keren terug naar huis. Maar Maria blijft, ze is wanhopig. En ze begint te huilen, grote bittere tranen van rouw, verdriet en ontzetting. Na alles wat Jezus is aangedaan, nu ook nog dit.

'Waarom huil je?' 'Ze hebben mijn Heer weggehaald en ik weet niet waar ze hem hebben neergelegd.'

Waarom huil je, vrouw? Wie zoek je, vraagt een vriendelijke hovenier, die blijkbaar vroeg is opgestaan om deze tuin weer te verzorgen en te onderhouden. 'Als u hem hebt weggehaald, vertel me dan waar u hem hebt neergelegd, dan kan ik hem meenemen.'

Maria! Het was alsof er boven de hof van Eden opnieuw werd geroepen: Er zij Licht!

Wat een bekende stem, dezelfde stem die ooit de stemmen van de boze monsters in mijn hoof tot zwijgen bracht. De stem die mij zo vertrouwd en zoet in t oor klinkt... de stem... de stem van Jezus.

Rabboeni, mijn lieve meester! Meester over alle duivelen én meester over de dood! Mijn Herder! Gij bij mij! De hark in uw hand is de stok, is de staf die mij door het dal van diepste duisternissen leidde...

En de zon gaat op over deze nieuwe hof van Eden. De nieuwe Adam groet de nieuwe Eva en de Vader van de hemel en Moeder Aarde zijn samen en vieren het volle geluk,

Hij heeft haar Naam gezegd, en zij heeft gehoord met haar hart, want wie je naam ten diepste noemt laat je weten dat je bestaat, dat je bent, dat je er mag zijn, dat je mag leven,

*Dat ik de naam mag zijn van jouw verlangen
wekt in mij een nog nooit vermoede kracht.
Je hebt mij bij mijn eigen bron gebracht
en stromen mag ik, vrij en onbevangen.*

*Je brak mijn doolhof van gedachten open
en hebt mij stapvoets uit mijzelf ontward.
Gretig je gangen gravend naar mijn hart
ben je op wat ik zelf niet wist gestoten.*

*Het vuur dat smeulde en vergeten brandde
onder de as, riep je in mij terug.
De vonk herleeft, geeft aan zijn vlammen lucht
en ik ontvang mijn vrijheid uit jouw handen.*

*Dat ik de naam mag zijn van jouw verlangen
heeft heel het harnas om mijn ziel gekraakt.
Ik weet mij aan mijn naakte huid geraakt
die, niet verborgen meer, nu alle lucht wil vangen.*

Dát doet het met je als je bij je naam genoemd wordt, door iemand die naar je verlangt en je ten diepste liefheeft. Dát deed het met Maria die haar naam hoorde uit de mond van haar Opgestane Heer die naar haar geluk verlangde en haar ten diepste liefhad. Maria is de naam

van Jezus' verlangen. Zij, die éne, zij die dacht als ik... want u bent, jij bent, ik ben de naam van Jezus' verlangen, de naam die God met de tederste liefde uitsprak toen Hij ons verwekte, en die Hij met de grootste zorgzaamheid blijft uitspreken al de dagen van je leven!

Vandaag noemen wij een naam: Noor Isabel, onze dopeling. Wij noemen haar naam als wij haar mogen dopen, de naam die Emily en Koen zorgvuldig hebben uitgezocht, evenals die van grote broer Pim Daniël. Vandaag noemen wij de naam van een mensenkind, dat kind van God mag zijn, alle dagen van haar leven. Zij mag voor ons allen een teken zijn van een bestaan in Gods hand en dat is meer dan een wonder.

Sta op, lieve kinderen van God, want Gods Woord dat je ten leven riep, het roept je dag aan dag bij name!

Amen

Zegen op basis van de Paaskaars

Gezegend ben jij, mensenkind met het kruis van geloof, het anker van hoop en het hart van liefde,

Gezegend ben je met de duurzame trouw van onze God, als een groene blaadjesslinger om jou heen, met ranken die reiken naar het houvast van ons bestaan

Omgeven ben je met het jonge groene leven van de frisse Paasmorgen, die in twaalfvoud jouw bestaan omvat.

Gezegend ben je met het lieveheersbeestje, het teken van verzet tegen geweld en de hoop op vrede.

Gezegend ben je met het geloof, de hoop, de liefde en de trouw van onze God, die jou bij name noemt als eigen mensenkind.

Amen